

No.: 860.441

VERSLAG VAN DE BIJEENKOMST VAN VERTEGENWOORDIGERS VAN EEN AANTAL
POLITIEVERBINDINGEN, GEHOUDEN OP DINSDAG 13 DECEMBER 1966 te
's-GRAVENHAGE.

=====
Aanwezig zijn:

Almelo
Leiden
Emmen
Emmen
Amsterdam (R.P.)
's-Gravenhage (Kon. Marechaussee)
Winschoten (R.P.)
Deventer
Hengelo (O)
Vlaardingen
Nijmegen (R.P.)
Zaandam
Hilversum
Schiedam
Velsen
Apeldoorn
's-Gravenhage (Kon. Marechaussee)
Dordrecht

Van de B.V.D.:

Mr. J.S. Sinninghe Damsté (voorzitter), Drs. A. Kuipers, Drs.
, Jhr. M. de
Savornin Lohman, .

Mr. Damsté opent de vergadering en richt een bijzonder woord van welkom tot de heer van de Gemeentepolitie Apeldoorn, die voor het eerst deze bijeenkomsten bijwoont.

Na zijn openingswoord deelt Mr. Damsté mede, dat het onderwerp "Afluisterapparatuur" tijdens de eerstvolgende bijeenkomst zal worden behandeld. Vervolgens geeft de heer Damsté het woord aan Drs. die het eerste onderwerp "De culturele revolutie in China" zal inleiden.

Drs. begint zijn inleiding met een kort historisch overzicht van de ontwikkeling in China.

Aan het einde van de vorige eeuw was de Chinese civilisatie geheel verstand. De Chinese regering toonde volstrekt geen begrip voor de werkelijkheid. Dit ging zelfs zò ver, dat op 20 juni 1900 de keizerin-weduwe de oorlog verklaarde aan alle barbaren ter wereld. Hoewel China toen al ondervonden had dat het in militair en technisch opzicht de mindere was van het Westen en zelfs van Japan. Zo had het de zogenaamde ongelijke verdragen moeten sluiten, die belangrijke gebieden van China losmaakten.

Onder de jongeren werd de roep om vernieuwing echter steeds sterker. Hun leider was SUN Yat-sen, die in 1911 de MANTSJOE-dynastie ten val bracht. Als 18-jarige diende MAO Tse-toeng een half jaar in het revolutionaire leger. Hij was in deze tijd een typische nationalist. Toen hij 10 jaar later meehielp om de Chinese communistische partij op te richten, meende hij dat het communisme China de weg zou wijzen waarlangs het zijn rechtmatige plaats als grote mogendheid zou kunnen bereiken.

De Sowjets zonden adviseurs (o.a. Sneevliet), die volgens het Sowjet-patroon te werk gingen; ook in China zou het industriële proletariaat de voorhoede vormen. Het arbeidersproletariaat in China was voor deze rol echter te zwak. Opstanden in Shanghai en Kanton werden bloedig onderdrukt en leidden bijna tot de ondergang van de communistische partij. Het is de verdienste van MAO geweest, dat hij inzag dat in China de rol van voorhoede door de boeren moest worden gespeeld, en dat hij de boeren wist te organiseren. Met zijn boerenlegers voerde hij met succes de "volksoorlog" tegen de Japanners en tegen TSJIANG Kai-sjek, die ondanks Amerikaanse steun het onderspit moest delven.

Op 1 oktober 1949 wordt de Chinese Volksrepubliek gesticht en kan MAO zich gaan bezighouden met de opbouw van de communistische staat. Gedurende de eerste drie jaren trachtten de communisten de economie zo goed mogelijk te herstellen, voerden zij een landhervorming uit en bestreden de contra-revolutionairen. Daarna volgden vier jaren, waarin volgens de Chinese leiders de socialistische transformatie van landbouw, ambacht en industrie werd voltooid. Het bleef voor MAO echter onverdraaglijk, dat zijn vijand TSJIANG Kai-sjek zich onder Amerikaanse bescherming op Taiwan had gevestigd en van daaruit een bedreiging voor het communistische regiem op het vasteland vormde.

Bovendien is MAO de typische revolutionair, die overal ter wereld het imperialisme en het kolonialisme meent te moeten bestrijden. In 1957 zeide hij: "De Oostenwind overheerst de Westenwind". Hiermee bedoelde hij, dat de macht van het socialistische blok groter was dan die van het Westen. MAO meende dat het tijd geworden was om een aanval te doen op het imperialisme, en wel daar waar dit het zwakst was, namelijk in de jonge landen. Hier wilde hij de revolutionaire bewegingen

aanwakkeren. Hij kreeg hiervoor echter niet de noodzakelijke steun van de Sowjet-Unie.

In tegenstelling tot China was de Sowjet-Unie bevreesd voor de gevolgen van een atoomoorlog en zocht daarom toenadering tot China's aartsvijand, de Verenigde Staten. Bovendien had de CPSU tussen het 20e (februari 1956) en het 22e (oktober 1961) partijcongres een geheel systeem van revisionistische theorieën ontwikkeld: Vreedzame coëxistentie, vreedzame overgang naar het socialisme, vreedzame wedijver, partij van heel het volk en staat van heel het volk. Even zovele theorieën waarmee MAO, als fervente revolutionair, het niet eens was.

MAO begreep dat China, wilde het meer zeggenschap krijgen in de leiding van het socialistische blok, een plaats zou moeten veroveren in de communistische voorhoede. En dat het daarom snel de verschillende fasen, die het nog van het echte communisme scheidde, zou moeten doorlopen. Daarvoor was echter verhoging van de productie voorwaarde. China bezat hiervoor niet de nodige kapitaalsgoederen, maar het meende desondanks een kortere weg naar het communisme gevonden te hebben. Het wilde namelijk de ruim beschikbare mankracht organiseren in zogenaamde volkscommunes en deze op militaire wijze inzetten ter verhoging van de productie. Dit zou China in staat stellen om een "grote sprong voorwaarts" te maken. In enkele weken werden 120 miljoen boerengezinnen samengevoegd in ongeveer 26.000 volkscommunes. In deze communes werd een groot aantal niet-agrarische productie-centra opgericht. Men noemde het fabrieken. Volgens de partij werden in de provincie Honan bijvoorbeeld in 10 dagen 4530 "fabrieken" opgericht voor de productie van staal, ijzer, machines, kunstmest, cement, etc.. In feite waren het slechts werkplaatsen waar op bijzonder inefficiënte wijze werd gewerkt. Berucht zijn de "volks-hoogovens" die overal verreesen, tot een aantal van twee miljoen.

Het experiment mislukte volkomen en in 1959 verkeerde het land in een chaos en moest men weer terugkeren tot een geleidelijker werkwijze. MAO trad af als staatshoofd.

De gedachte, die aan de grote sprong ten grondslag lag, is een typisch Maoïstische; wanneer de massa het juiste politieke inzicht heeft (d.w.z. zich heeft laten leiden door de gedachten van MAO!) ontstaat een collectieve wil, die in staat is alle moeilijkheden te overwinnen. Voor MAO is dit een axioma, dat hem er voortdurend op doet hameren: geef voorrang aan de politiek, dan kunnen alle moeilijkheden, of deze nu liggen op economisch, militair, medisch of technisch gebied, overwonnen worden.

Natuurlijk zijn er Chinezen, die er anders over denken. Dit geldt vooral voor de intellectuelen en de technici, van wie velen hun opleiding in het Westen genoten. Ook zij worden echter gedwongen om een groot deel van hun tijd te besteden aan discussies over de gedachten van MAO.

Tot op de huidige dag zien wij in China een strijd tussen "rood" en "deskundig", hoewel MAO eist, dat iedere Chinees "rood" en deskundig moet zijn.

Het jaar 1959 wordt het slechtste jaar uit de geschiedenis van de Chinese Volksrepubliek genoemd. Hoewel de leuze: "Laat de politiek het commando voeren" nog steeds officieel verkondigd werd, kregen de deskundigen wat meer invloed. De communes werden gereorganiseerd, de

boeren kregen weer een eigen stukje grond en zij mochten zelfs weer enkele varkens houden. De landbouw werd de basis van de economie genoemd en de industrie zou de "leidende factor" zijn. De investeringen in de zware industrie werden beperkt en lichte industrie kreeg voorrang. De grootse plannen voor het snel inhalen van de achterstand op industrieel gebied leken in de ijskast gezet.

In 1960 trok de Sowjet-Unie zijn deskundigen uit China terug. Daar technische kennis in China nog steeds een schaars product is, moest de partij de technici ontzien. Tjoe En-lai zei toen ook heel duidelijk, dat studenten niet geheel rood behoeften te zijn en dat zij de meeste tijd moesten besteden aan de bestudering van hun vak.

De roden, met MAO voorop, waren echter bevreesd dat de grotere vrijheid tot herstel van het kapitalisme zou kunnen leiden. Reeds in september 1962 waarschuwde MAO zijn toehoorders, dat zij de klassenstrijd moesten blijven voeren. Volgens hem was deze strijd nog niet beëindigd. In het begin van 1963 werd bovendien verklaard, dat een sterke partijleiding in de agrarische sector nodig was, omdat anders de boeren de "socialistische weg" niet zouden volgen.

Het leger werd in deze tijd een betrouwbaar instrument geacht. Hadden de deskundigen na het mislukken van de grote sprong meer invloed gekregen op het economische leven, in het leger was het net andersom gegaan. De Minister van Oorlog, die zich in 1959 kritiek op de grote sprong veroorloofd had en deze kritiek zelfs tegenover Chroestsjov geuit had, was ontslagen.

Met zijn opvolger, maarschalk Lin Piao kwamen de "roden" aan de macht. Lin Piao legde grote nadruk op de politieke indoctrinatie van het leger en stelde zich geheel achter MAO's leer van de volksoorlog. Volgens hem kon een massa, gewapend met de gedachten van MAO, het tegen elke vijand opnemen. Ook hij beschouwde nucleaire wapens als papieren tijgers. Lin Piao schafte zelfs in mei 1965 de rangen in het leger af, om dat leger proletarischer te maken, maar ook om het latente verzet van de officieren te breken. De politieke commissarissen kregen relatief meer macht.

Het moeilijkst hadden het de intellectuelen. De druk op hen nam in 1963 toe en in juni 1964 werd de houding ten opzichte van de intellectuelen bepaald vijandig. Het leek wel of MAO tot de slotsom gekomen was, dat de intellectuelen als groep onverbeterlijke bourgeois-revisionisten waren.

Op 22 september 1964 schreef het theoretische partijorgaan Rode Vlag, dat er klassevijanden in partij- en staatsorganen waren binnengedrongen, die vermomd als goede communisten, op slinkse wijze contrarevolutionaire actie voerden in het belang van de uitbuitende klasse. Het blad vervolgt: "met het voorbeeld van het revisionisme van de Sowjet-Unie voor ogen hopen zij spoedig de macht te kunnen overnemen. Omdat zij weten, dat wie de jeugd heeft, de toekomst heeft, besmetten zij de jeugd met reactionaire ideeën, opdat de jeugd de weg naar het kapitalisme en feodalisme zal kiezen".

MAO's grootste zorg is, dat de jongere generatie, die niet in de burgeroorlog gestaald is, de kracht zal missen om de revolutionaire strijd voort te zetten en dat burgerlijke invloeden de jeugd zullen verleiden het Russische voorbeeld te volgen. Niets vreest MAO meer dan een revisionistische politiek, die volgens hem tot herstel van het kapitalisme zal leiden.

Waarschijnlijk heeft MAO in de herfst van 1965 een laatste poging willen doen om het revolutionaire élan te herstellen. Daarom ontketende hij de grote culturele revolutie. Hij kon deze poging wagen, dank zij de steun die hij van LIN Piao, de Minister van Oorlog, kreeg. Het is mogelijk dat deze hulp zelfs beslissend is geweest, omdat MAO in het politiek bureau in de minderheid was.

De culturele revolutie begon met een enorme perscampagne. Rode Vlag hamerde er voortdurend op, de gedachten van MAO vormen de opperste leidraad bij al het werk. In februari 1966 juichte het officiële persbureau: De studie van MAO's geschriften heeft een ongekend massaal karakter aangenomen: mijnwerkers, herders, straatvegers, doktoren, ingenieurs, allen gebruikten MAO's geschriften als kompas, voedsel en wapens.

In augustus 1966 gaf MAO een aantal nieuwe richtlijnen uit, die feitelijk hierop neerkomen, dat alle Chinezen tegelijk militair, arbeider, boer en cultuurdrager moeten zijn. Wij vinden hierin weer iets van de gedachte terug, die heerste tijdens de "grote sprong voorwaarts".

Tijdens de 11e zitting van het C.C. in augustus l.l. werd een uit 16 punten bestaande partijbeslikking gepubliceerd over de grote culturele revolutie. Eén der punten luidt: "Vertrouw de massa. Steun de massa en respecteer het initiatief van de massa. Wees niet bevreesd voor wanorde!"

Voor die wanorde heeft de Rode Garde gezorgd, die een week na de C.C.-zitting in het openbaar trad. Die Rode Garde heeft tot taak, alle verouderde begrippen, ideeën, opvattingen en gewoonten te bestrijden en overal de reactionairen, die het niet eens zijn met MAO's gedachten, aan de kaak te stellen. Niemand mag de Rode Garde hierbij wat in de weg leggen.

MAO ziet in de culturele revolutie en de Rode Garde een middel om de jeugd weer revolutionair te maken. Hij kan tevreden zijn; hij heeft miljoenen jongeren uit hun werk en studie gehaald en "ontving" 9 miljoen jongeren in Peking.

De culturele revolutie en de als gevolg daarvan heersende onzekerheid heeft tot gevolg, dat de Chinezen in de buitenlandse politiek bijzonder onhandelbaar zijn. Dat China aanstuurt op een wereldoorlog is onwaarschijnlijk, omdat die niet past in MAO's concept van de volksoorlog. Wel verklaren de Chinezen steeds, dat zij niet bang zijn voor een wereldoorlog en dat zij zich niet door vrees zullen laten weerhouden, de in hun ogen juiste koers te volgen. Van de aanhangers van de harde lijn kan dan ook verwacht worden, dat zij overal de strijd tegen imperialisme en revisionisme zullen trachten te bevorderen. M.a.w. dat zij de Verenigde Staten en de Sowjet-Unie overal de voet dwars zullen zetten door verdeeldheid zowel in het Sowjet-blok als in het Westen te zaaien. China heeft er dan ook geen enkel belang bij dat aan de strijd in Vietnam een spoedig einde komt.

Naar aanleiding van deze inleiding vraagt de heer _____ welke invloed deze binnenlandse politieke gebeurtenissen zal uitoefenen op de buitenlandse politiek van China.

De heer _____ meent dat China demonstratief afwijzend zal blijven ageren tegen de UNO, Amerika en ook de Sowjet-Unie, maar, be-

ducht voor een oorlog met Amerika, toch voorzichtig zal handelen.

De heer vraagt naar de achtergrond van de huidige opinie dat, in tegenstelling met de geldende opvattingen van enige jaren geleden, thans wél een gewapend treffen tussen China en de Sowjet-Unie tot de mogelijkheden moet worden gerekend. De heer antwoordt dat deze mening is gebaseerd op recente uitlatingen van de Chinese Minister van Buitenlandse Zaken Chen Yi, die een gewapend conflict met "de USA-imperialisten en hun bondgenoten de revisionisten" onvermijdelijk achtte.

De heer vraagt wat de reden is van de vriendschappelijke verhouding tussen Albanië en China. De heer stelt dat Albanië, als slachtoffer van de grote mogendheid de Sowjet-Unie, steun zoekt en ontvangt van diens rivaal communistisch China.

De heer Kuipers wijst er op, dat na het herstel van de politieke betrekkingen tussen de Sowjet-Unie en Joegoslavië in de jaren 1955/1956 Albanië steun tegen zijn oud erfvijand Joegoslavië zocht bij China.

Als tweede onderwerp stelt de heer Kuipers het inschakelen van minderjarigen bij het inlichtingenwerk aan de orde.

De Tweede Kamercommissie heeft over dit onderwerp een schriftelijke klacht ontvangen. In het - per brief gegeven - oordeel stelt de Kamercommissie, dat voor het verkrijgen van politieke informatie met behulp van minderjarigen, geen jongeren beneden de 19 jaar mogen worden ingeschakeld. Tevens is de Kamercommissie van mening dat, naast de instemming van één der ouders, vooraf toestemming van het Hoofd van de BVD of van de desbetreffende Burgemeester moet worden verkregen.

De vergadering stemt in met de tijdens de discussie naar voren gebrachte mening, dat de politieverbindingen het inwinnen van politieke informatie hoofdzakelijk op verzoek van de BVD verrichten. De mening van de bijeenkomst samenvattend zal, aldus de heer Kuipers, in een rondschriften aan de daarvoor in aanmerking komende politieverbindingen dan ook worden voorgesteld, het Hoofd van de BVD in voorkomende gevallen te raadplegen. De Kamercommissie zal aldus worden ingelicht.

Mr. Damsté vraagt vervolgens de aandacht van de vergadering voor de vraag, welke mogelijkheden er zijn om personeelsleden van de plaatselijke inlichtingendiensten die kennis dragen van "geheimen" te beletten reizen te maken naar communistische landen.

Dit vraagstuk deed zich onlangs voor bij een plaatselijke inlichtingendienst, waar een recentelijk van de I.D. naar een andere tak van dienst overgeplaatste politie-ambtenaar een vacantiereis naar een communistisch land wilde maken. Betrokkene was nog op de hoogte van bepaalde "geheimen" van het plaatselijke inlichtingenwerk.

De heer Damsté stelt dat het nauwelijks nodig is in deze bijeenkomst te wijzen op de risico's welke gelopen worden als een "Geheimnis-träger" een land met een communistisch regime bezoekt.

Tijdens de hierop volgende discussie blijkt dat hier geen algemeen geldende voorschriften of regelingen voor zijn.

De heer Kuipers oppert de mogelijkheid om op grond van bepaalde artikelen van het ARAR of van het Politie-ambtenarenreglement dergelijke reizen te verbieden.

De heer merkt op, dat voor de Rijkspolitie wèl een speciale regeling van toepassing is, waarbij het reizen naar IJ.G.-landen kan worden verboden.

De heer Damsté vraagt de aanwezigen de Dienst van voorkomende gevallen op de hoogte te stellen. Tevens stelt hij voor op de door de heer vermelde regeling, na kennisname daarvan, later terug te komen.

RONDVRAAG

Naar aanleiding van een bij de Dienst bekend geworden geval, stelt de heer Kuipers de vraag of de aanvragen voor het lidmaatschap van schietverenigingen bij de plaatselijke inlichtingendiensten worden behandeld.

Uit de discussie blijkt dat met de besturen van de diverse schietverenigingen veelal een goede verstandhouding bestaat. De aanvragen worden bij de inlichtingendiensten beoordeeld en in onderling overleg afgehandeld. De heer Kuipers stelt dat, gezien de vermelde goede praktijkervaringen, de conclusie gerechtvaardigd is deze verenigingen niet in de bekende "Aanbevelingen" te doen opnemen.

Hierna richt de heer Damsté zich tot de heer , die binnenkort de politiedienst gaat verlaten en voor het laatst aan deze bijeenkomsten heeft deelgenomen. De heer Damsté spreekt zijn erkentelijkheid uit voor de bijzonder prettige en waardevolle samenwerking die tussen de heer en de BVD heeft bestaan.

In zijn slotwoord memoreert de heer Damsté de gebeurtenissen rondom de 10e maart en de 13e en 14e juni van dit jaar en stelt dat het in het algemeen voor de politie een bewogen jaar is geweest. Het jaar 1966 heeft, zo vervolgt de heer Damsté, zich echter ook gekenmerkt door een goede onderlinge verstandhouding en samenwerking van de politieverbindingen met de Dienst. Zijn vertrouwen uitsprekend dat in het komende jaar deze goede verstandhouding zal worden versterkt, besluit de heer Damsté met de aanwezigen zijn beste wensen aan te bieden voor het komende jaar.

In overleg met de vergadering stelt de heer Damsté de datum van de volgende bijeenkomst vast op 14 maart 1967.

28 februari 1967.

No.: 860.441

VERELAG VAN DE BIJeenKOMST VAN VERTEGENWOORDIGERS VAN EEN AANTAL
POLITIEVERBINDINGEN, GEHOUDEN OP DONDERDAG 15 DECEMBER 1966 te
's-Gravenhage
=====

Aanwezig zijn de heren:

- Arnhem
- 's-Gravenhage
- Amsterdam
- Rotterdam
- Groningen
- Arnhem
- Tilburg
- Groningen
- 's-Gravenhage
- Tilburg
- Eindhoven
- Utrecht
- Haarlem

Van de B.V.D.:

Mr. J.S. Sinnighe Damsté (voorzitter), Drs. A. Kuipers,

Na zijn openingswoord deelt Mr. Damsté mede, dat het onderwerp "Afluisterapparatuur" tijdens de eerstvolgende bijeenkomst zal worden behandeld. Vervolgens geeft de heer Damsté het woord aan Drs. die het eerste onderwerp "De culturele revolutie in China" zal inleiden.

Drs. begint zijn inleiding met een kort historisch overzicht van de ontwikkeling in China.

Aan het einde van de vorige eeuw was de Chinese civilisatie geheel versterkt. De Chinese regering toonde volstrekt geen begrip voor de werkelijkheid. Dit ging zelfs zó ver, dat op 20 juni 1900 de keizerin-weduwe de oorlog verklaarde aan alle barbaren ter wereld. Hoewel China toen al ondervonden had dat het in militair en technisch opzicht de mindere was van het Westen en zelfs van Japan. Zo had het de zogenaamde ongelijke verdragen moeten sluiten, die belangrijke gebieden van China losmaakten.

Onder de jongeren werd de roep om vernieuwing echter steeds sterker. Hun leider was SUN Yat-sen, die in 1911 de MANTSJOE-dynastie ten val bracht. Als 18-jarige diende MAO Tse-toeng een half jaar in het revolutionaire leger. Hij was in deze tijd een typische nationalist. Toen hij 10 jaar later meehielp om de Chinese communistische partij op te richten, meende hij dat het communisme China de weg zou wijzen waarlangs het zijn rechtmatige plaats als grote mogendheid zou kunnen bereiken.

De Sowjets zonden adviseurs (o.a. Sneevliet), die volgens het Sowjet-patroon te werk gingen; ook in China zou het industriële proletariaat de voorhoede vormen. Het arbeidersproletariaat in China was voor deze rol echter te zwak. Opstanden in Shanghai en Kanton werden bloedig onderdrukt en leidden bijna tot de ondergang van de communistische partij. Het is de verdienste van MAO geweest, dat hij inzag dat in China de rol van voorhoede door de boeren moest worden gespeeld, en dat hij de boeren wist te organiseren. Met zijn boerenlegers voerde hij met succes de "volksoorlog" tegen de Japanners en tegen TSJIANG Kai-sjek, die ondanks Amerikaanse steun het onderspit moest delven.

Op 1 oktober 1949 wordt de Chinese Volksrepubliek gesticht en kan MAO zich gaan bezighouden met de opbouw van de communistische staat. Gedurende de eerste drie jaren trachtten de communisten de economie zo goed mogelijk te herstellen, voerden zij een landhervorming uit en bestreden de contra-revolutionairen. Daarna volgden vier jaren, waarin volgens de Chinese leiders de socialistische transformatie van landbouw, ambacht en industrie werd voltooid. Het bleef voor MAO echter onverdraaglijk, dat zijn vijand TSJIANG Kai-sjek zich onder Amerikaanse bescherming op Taiwan had gevestigd en van daaruit een bedreiging voor het communistische regiem op het vasteland vormde.

Bovendien is MAO de typische revolutionair, die overal ter wereld het imperialisme en het kolonialisme meent te moeten bestrijden. In 1957 zeide hij: "De Oostenwind overheerst de Westenwind", Hiermee bedoelds hij, dat de macht van het socialistische blok groter was dan die van het Westen. MAO meende dat het tijd geworden was om een aanval te doen op het imperialisme, en wel daar waar dit het zwakst was, namelijk in de jonge landen. Hier wilde hij de revolutionaire bewegingen aanwakkeren. Hij kreeg hiervoor echter niet de noodzakelijke steun van de Sowjet-Unie.

In tegenstelling tot China was de Sowjet-Unie bevreesd voor de gevolgen van een atoomoorlog en zocht daarom toenadering tot China's aartsvijand, de Verenigde Staten. Bovendien had de CPSU tussen het 20e (februari 1956) en het 22e (oktober 1961) partijcongres een geheel systeem van revisionistische theorieën ontwikkeld: Vreedzame coëxistentie, vreedzame overgang naar het socialisme, vreedzame wedijver, partij van heel het volk en staat van heel het volk. Even zovele theorieën waarmee MAO, als fervente revolutionair, het niet eens was.

MAO begreep dat China, wilde het meer zeggenschap krijgen in de leiding van het socialistische blok, een plaats zou moeten veroveren in de communistische voorhoede. En dat het daarom snel de verschillende fasen, die het nog van het echte communisme scheidde, zou moeten doorlopen. Daarvoor was echter verhoging van de productie voorwaarde. China bezat hiervoor niet de nodige kapitaalgoederen, maar het meende desondanks een kortere weg naar het communisme gevonden te hebben. Het wilde namelijk de ruim beschikbare mankracht organiseren in zogenaamde volkscommunes en deze op militaire wijze inzetten ter verhoging van de productie. Dit zou China in staat stellen om een "grote sprong voorwaarts" te maken. In enkele weken werden 120 miljoen boerengezinnen samengevoegd in ongeveer 26.000 volkscommunes. In deze communes werd een groot aantal niet-agrarische productie-centra opgericht. Men noemde het fabrieken. Volgens de partij werden in de provincie Honan bijvoorbeeld in 10 dagen 4530 "fabrieken" opgericht voor de productie van staal, ijzer, machines, kunstmest, cement, etc.. In feite waren het slechts werkplaatsen waar op bijzonder inefficiënte wijze werd gewerkt. Berucht zijn de "volks-hoogovens" die overal verzezen, tot een aantal van twee miljoen.

Het experiment mislukte terugkomen en in 1959 verkeerde het land in een chaos en moest men weer terugkeren tot een geleidelijker werkwijze. MAO trad af als staatshoofd.

De gedachte, die aan de grote sprong ten grondslag lag, is een typisch Maoïstische; wanneer de massa het juiste politieke inzicht heeft (d.w.z. zich heeft laten leiden door de gedachten van MAO!) ontstaat een collectieve wil, die in staat is alle moeilijkheden te overwinnen. Voor MAO is dit een axioma, dat hem er voortdurend op doet hameren: geef voorrang aan de politiek, dan kunnen alle moeilijkheden, of deze nu liggen op economisch, militair, medisch of technisch gebied, overwonnen worden.

Natuurlijk zijn er Chinezen, die er anders over denken. Dit geldt vooral voor de intellectuelen en de technici, van wie velen hun opleiding in het Westen genoten. Ook zij worden echter gedwongen om een groot deel van hun tijd te besteden aan discussies over de gedachten van MAO.

Tot op de huidige dag zien wij in China een strijd tussen "rood" en "deskundig", hoewel MAO oist, dat iedere Chinese "rood" en deskundig moet zijn.

Het jaar 1959 wordt het slechtste jaar uit de geschiedenis van de Chinese Volksrepubliek genoemd. Hoewel de leuze: "Laat de politiek het commando voeren" nog steeds officieel verkondigd werd, kregen de deskundigen wat meer invloed. De communes werden gereorganiseerd, de boeren kregen weer een eigen stukje grond en zij mochten zelfs weer enkele varkens houden. De landbouw werd de basis van de economie genoemd en de industrie zou de "leidende factor" zijn. De investeringen

in de zware industrie werden beperkt en lichteindustrie kreeg voorrang. De grootse plannen voor het snel inhalen van de achterstand op industrieel gebied leken in de ijskast gezet.

In 1960 trok de Sowjet-Unie zijn deskundigen uit China terug. Daar technische kennis in China nog steeds een schaars product is, moest de partij de technici ontzien. Tjoe En-lai zei toen ook heel duidelijk, dat studenten niet geheel rood behoeften te zijn en dat zij de meeste tijd moesten besteden aan de bestudering van hun vak.

De roden, met MAO voorop, waren echter bevreesd dat de grotere vrijheid tot herstel van het kapitalisme zou kunnen leiden. Reeds in september 1962 waarschuwde MAO zijn toehoorders, dat zij de klassenstrijd moesten blijven voeren. Volgens hem was deze strijd nog niet beëindigd. In het begin van 1963 werd bovendien verklaard, dat een sterke partijleiding in de agrarische sector nodig was, omdat anders de boeren de "socialistische weg" niet zouden volgen.

Het leger werd in deze tijd een betrouwbaar instrument geacht. Hadden de deskundigen na het mislukken van de grote sprong meer invloed gekregen op het economische leven, in het leger was het net andersom gegaan. De Minister van Oorlog, die zich in 1959 kritiek op de grote sprong veroorloofd had en deze kritiek zelfs tegenover Chroestsjov geuit had, was ontslagen.

Met zijn opvolger, maarschalk Lin Piao kwamen de "roden" aan de macht. Lin Piao legde grote nadruk op de politieke indoctrinatie van het leger en stelde zich geheel achter MAO's leer van de volksoorlog. Volgens hem kon een massa, gewapend met de gedachten van MAO, het tegen elke vijand opnemen. Ook hij beschouwde nucleaire wapens als papieren tijgers. Lin Piao schafte zelfs in mei 1965 de rangen in het leger af, om dat leger proletarischer te maken, maar ook om het latente verzet van de officieren te breken. De politieke commissarissen kregen relatief meer macht.

Het moeilijkst hadden het de intellectuelen. De druk op hen nam in 1963 toe en in juni 1964 werd de houding ten opzichte van de intellectuelen bepaald vijandig. Het leek wel of MAO tot de slotsom gekomen was, dat de intellectuelen als groep onverbeterlijke bourgeois-revisionisten waren.

Op 22 september 1964 schreef het theoretische partijorgaan Rode Vlag, dat er klassevijanden in partij- en staatsorganen waren binnengedrongen, die vermomd als goede communisten, op slinkse wijze contrarevolutionaire actie voerden in het belang van de uitbuitende klasse. Het blad vervolgt: "met het voorbeeld van het revisionisme van de Sowjet-Unie voor ogen hopen zij spoedig de macht te kunnen overnemen. Omdat zij weten, dat wie de jeugd heeft, de toekomst heeft, basmetten zij de jeugd met reactionaire ideeën, opdat de jeugd de weg naar het kapitalisme en feodalisme zal kiezen".

MAO's grootste zorg is, dat de jongere generatie, die niet in de burgeroorlog gestaald is, de kracht zal missen om de revolutionaire strijd voort te zetten en dat burgerlijke invloeden de jeugd zullen verleiden het Russische voorbeeld te volgen. Niets vreest MAO meer dan een revisionistische politiek, die volgens hem tot herstel van het kapitalisme zal leiden.

Waarschijnlijk heeft MAO in de herfst van 1965 een laatste poging willen doen om het revolutionaire élan te herstellen. Daarom ontketende hij de grote culturele revolutie. Hij kon deze poging

wagen, dank zij de steun die hij van LIN Piao, de Minister van Oorlog, kreeg. Het is mogelijk dat deze hulp zelfs beslissend is geweest, omdat MAO in het politiek bureau in de minderheid was.

De culturele revolutie begon met een enorme perscampagne. Rode Vlag hamerde er voortdurend op, de gedachten van MAO vormen de opperste leidraad bij al het werk. In februari 1966 juichte het officiële persbureau: De studie van MAO's geschriften heeft een ongekend massaal karakter aangenomen: mijnwerkers, herders, straatvegers, doktoren, ingenieurs, allen gebruikten MAO's geschriften als kompas, voedsel en wapens.

In augustus 1966 gaf MAO een aantal nieuwe richtlijnen uit, die feitelijk hierop neerkomen, dat alle Chinezen tegelijk militair, arbeider, boer en cultuurdrager moeten zijn. Wij vinden hierin weer iets van de gedachte terug, die heerste tijdens de "grote sprong voorwaarts".

Tijdens de 11e zitting van het C.C. in augustus l.l. werd een uit 16 punten bestaande partijbeschikking gepubliceerd over de grote culturele revolutie. Eén der punten luidt: "Vertrouw de massa. Steun de massa en respecteer het initiatief van de massa. Wees niet bevreesd voor wanorde!"

Voor die wanorde heeft de Rode Garde gezorgd, die een week na de C.C.-zitting in het openbaar trad. Die Rode Garde heeft tot taak, alle verouderde begrippen, ideeën, opvattingen en gewoonten te bestrijden en overal de reactionairen, die het niet eens zijn met MAO's gedachten, aan de kaak te stellen. Niemand mag de Rode Garde hierbij wat in de weg leggen.

MAO ziet in de culturele revolutie en de Rode Garde een middel om de jeugd weer revolutionair te maken. Hij kan tevreden zijn; hij heeft miljoenen jongeren uit hun werk en studie gehaald en "ontving" 9 miljoen jongeren in Peking.

De culturele revolutie en de als gevolg daarvan heersende onzekerheid heeft tot gevolg, dat de Chinezen in de buitenlandse politiek bijzonder onhandelbaar zijn. Dat China aanstuurt op een wereldoorlog is onwaarschijnlijk, omdat die niet past in MAO's concept van de volksoorlog. Wel verklaren de Chinezen steeds, dat zij niet bang zijn voor een wereldoorlog en dat zij zich niet door vrees zullen laten weerhouden, de in hun ogen juiste koers te volgen. Van de aanhangers van de harde lijn kan dan ook verwacht worden, dat zij overal de strijd tegen imperialisme en revisionisme zullen trachten te bevorderen. M.a.w. dat zij de Verenigde Staten en de Sowjet-Unie overal de voet dwars zullen zetten door verdeeldheid zowel in het Sowjet-blok als in het Westen te zaaien. China heeft er dan ook geen enkel belang bij dat aan de strijd in Vietnam een spoedig einde komt.

Naar aanleiding van deze inleiding vraagt de heer [naam] wat de waarde is van de visie van Prof. [naam], dat als gevolg van de toch algemeen als mislukt beschouwde politiek van de "grote sprong voorwaarts", de economische infra-structuur van China, vergeleken met die van India, veel beter is.

De heer [naam] vraagt zich af of verbetering van de infra-structuur niet verkregen had kunnen worden op een wijze die minder schade had toegebracht aan de productie.

De heer [naam] merkt vervolgens op dat het ridiculiseren van de MAO-verering door de Rode Garde hem gevaarlijk voorkomt. De heer [naam] stemt hiermede in en stelt dat het gebeuren in China, met

Westerse ogen bekeken, inderdaad gemakkelijk tot onderschatting kan leiden.

De heer Kuipers stelt dat de wereld beducht moet zijn voor de mystiek welke door deze culturele revolutie wordt opgewekt. Het ontstaan van het nationaal-socialisme heeft aangetoond, dat op een kwade moment een volk in een massawaan gevangen, geen angst kent en tot militair agressieve of politiek revolutionaire daden kan komen.

De heer vraagt welke oorzaken de communistische leiding in China tot de politieke culturele revolutie hebben gebracht. De heer antwoordt dat de culturele revolutie gericht was tegen de intellectuelen, die het economisch welzijn van China voorrang gaven boven de zuiverheid van de Mao-istische leer. Ter versterking van de kritiek werd de Rode Garde ingeschakeld, die "als de wil van het volk" de kritiek van MAO c.s. op de intellectuelen ondersteunt.

De heer vraagt hoe de Chinese kolonie in West-Europa en in het bijzonder in Nederland reageert op deze gebeurtenissen. De heer merkt op dat in het algemeen gesteld kan worden dat de Chinese kolonie de communistische Chinese diplomatieke missies te vriend houdt om informatie te kunnen verkrijgen over het Moederland. Wat deze Chinezen er in hun hart over denken is uiteraard moeilijk te beoordelen.

De heer vraagt of het bezit van de atoombom niet impliceert, dat China toch over een hoog ontwikkeld industrieel apparaat beschikt. De heer stelt dat voor een communistische mogendheid het bezit van een atoomindustrie, gezien het militaire belang daarvan, niet representatief voor de industriële ontwikkeling van dat land behoeft te zijn.

De heer Kuipers merkt op dat in de ontwikkelingslanden, waartoe ook China gerekend moet worden, het technologische en industriële vermogen, in tegenstelling tot de westelijke landen, veelal geen brede basis heeft, maar in bepaalde sectoren van de industriële structuur spectaculaire ontwikkelingen kan vertonen. Vaak wordt dit bepaald door overwegingen van prestige of politiek-militaire aard.

Als tweede onderwerp stelt de heer Kuipers het inschakelen van minderjarigen bij het inlichtingenwerk aan de orde.

De Tweede Kamercommissie heeft over dit onderwerp een schriftelijke klacht ontvangen. In het - per brief gegeven - oordeel stelt de Kamercommissie, dat voor het verkrijgen van politieke informatie met behulp van minderjarigen, geen jongeren beneden de 19 jaar mogen worden ingeschakeld. Tevens is de Kamercommissie van mening dat, naast de instemming van één der ouders, vooraf toestemming van het Hoofd van de BVD of van de desbetreffende Burgemeester moet worden verkregen.

De vergadering stemt in met de tijdens de discussie naar voren gebrachte mening, dat de politieverbindingen het inwinnen van politieke informatie hoofdzakelijk op verzoek van de BVD verrichten. De mening van de bijeenkomst samenvattend zal, aldus de heer Kuipers, in een rondschrijven aan de daarvoor in aanmerking komende politieverbindingen dan ook worden voorgesteld, het Hoofd van de BVD in voorkomende gevallen te raadplegen. De Kamercommissie zal aldus worden ingelicht.

Daartoe uitgenodigd door de heer Damsté licht de heer de vergadering in over een bij de inlichtingendienst van de Gemeentepolitie Rotterdam opgedane ervaring. Van een recentelijk overgeplaatste

medewerker van de inlichtingendienst, nog kennis dragend van "geheimen", werd bekend dat hij van plan was een vakantiereis te maken naar een communistisch land. Gezien de omstandigheden dat dit betrokkene niet verboden kon worden, is in overleg met de heer Damsté met hem gesproken. Hierbij is hij nadrukkelijk gewezen op de gevaren, die een verblijf in een AIJG-land, zowel voor het inlichtingenwerk als voor zijn eigen veiligheid, met zich mee kan brengen.

De heer Damsté merkt op, dat het nauwelijks nodig is in deze bijeenkomst te wijzen op de risico's welke gelopen worden als een "Geheimnisträger" een land met een communistisch regime bezoekt. Uit eigen ervaring deelt de heer mede, dat een politiefunctienaris in een communistisch land van allerlei kanten bijzondere belangstelling ondervindt.

De heer Damsté stelt, dat in tegenstelling tot de Gemeentepolitie, bij de Rijkspolitie wél een speciale regeling geldt, waarbij het reizen naar AIJG-landen kan worden verboden.

De heer Kuipers merkt op dat wellicht op grond van bepaalde artikelen van het ARAR of het Politie-ambtenarenreglement, dan wel op grond van een terzake gestelde circulaire van de Minister van Binnenlandse Zaken een mogelijkheid gevonden kan worden om reizen van "Geheimnisträger" naar AIJG-landen te verhinderen.

De heer Damsté verzoekt de aanwezigen voorkomende gevallen ter kennis van de Dienst te brengen. Op de voor de Rijkspolitie geldende regeling zal nader worden teruggekomen.

RONDVRAAG

Naar aanleiding van een bij de Dienst bekend geworden geval vraagt de heer Kuipers de aanwezigen of de aanvragen voor het lidmaatschap van schietverenigingen bij de plaatselijke inlichtingendienst worden behandeld.

Uit de discussie blijkt, dat met de besturen van de schietverenigingen veelal een goede verstandhouding bestaat. De aanvragen worden bij de inlichtingendiensten beoordeeld en in onderling overleg afgehandeld. De heer Kuipers stelt dat, gezien de vermelde goede praktijkervaringen, de conclusie gerechtvaardigd is deze verenigingen niet in de bekende "Aanbevelingen" te doen opnemen.

De heer vraagt of het niet mogelijk is het Maandoverzicht, gezien de ook voor andere afdelingen van de politie van belang zijnde hoofdstukken, te laten circuleren onder alle politie-officieren. De heer Damsté heeft hiertegen geen bezwaren, mits het vertrouwelijk karakter van het Maandoverzicht in acht genomen wordt. De heer

brengt uit eigen ervaring naar voren, dat het juist gezien de rubricering aanbeveling verdient, uittreksels van de van belang zijnde hoofdstukken te laten circuleren.

Niets meer aan de orde zijnde, memoreert de heer Damsté in zijn slotwoord de gebeurtenissen rondom de 10e maart en de 13e en 14e juni van dit jaar en stelt dat het in het algemeen voor de politie een bewogen jaar is geweest. Het jaar 1966 heeft zich, zo vervolgt de heer Damsté, echter ook gekenmerkt door een goede onderlinge verstandhou-

ding en samenwerking van de politieverbindingen met de Dienst. Zijn vertrouwen uitsprekend dat in het komende jaar deze goede verstandhouding zal worden versterkt, besluit de heer Damsté met de aanwezigen zijn beste wensen voor het komende jaar aan te bieden.

In overleg met de vergadering stelt de heer Damsté de datum van de volgende bijeenkomst vast op 16 maart 1967.

28 februari 1967.